

COMISIÓN INFORMATIVA DE TURISMO, TERMALISMO E MEDIO AMBIENTE

ACTA da mencionada comisión informativa, correspondente ao día **22 de outubro de 2025**

Ás 18.02 horas do día 22 de outubro de 2025, reúnese a Comisión Informativa de Turismo, Termalismo e Medio Ambiente, en sesión ordinaria, na sala de xuntas da Deputación Provincial, coa asistencia dos seguintes deputados e deputadas:

Presidente: D. Luís Menor Pérez

Deputados/as do Grupo Popular:

D. Rosendo Luís Fernández Fernández

D.^a Marta Nóvoa Iglesias

D.^a Patricia Torres Madureira

D.^a M.^a del Carmen González Quintela

D. Manuel Seoane Rodríguez

Deputados/as do Grupo Socialista:

D. Emilio Luís Díaz Vidal

D.^a Susana Rodríguez Estévez

D. Xosé Carlos Valcárcel Doval

D. Álvaro Vila Araújo

Deputados/as do BNG:

D.^a María José Mangana Guede

D. Xosé Manuel Puga González

Deputados de Democracia Ourensana:

D. Antonio Fernández Martín

D. Gonzalo Pérez Jácome

Secretario: D. Juan Marquina Fuentes

Interventora accidental: D.^a María Begoña Álvarez Matos

Seguidamente, iniciouse o tratamento dos asuntos incluídos na orde do día, do xeito que se reflicte a continuación:

1º.- APROBACIÓN DA ACTA DA SESIÓN ANTERIOR, CORRESPONDENTE Á DO DÍA 17 DE SETEMBRO DE 2025 (EXP. Nº 2025/53S/CI).-

A Secretaría Xeral deu traslado do borrador da acta da sesión anterior, correspondente á ordinaria do día 17 de setembro de 2025.

Non se producen intervencións e, por maioría dos membros presentes, a comisión adopta o seguinte acordo:

Aprobar a acta da sesión ordinaria da Comisión Informativa de Turismo, Termalismo e Medio Ambiente do día 17 de setembro de 2025, conforme co borrador elaborado pola Secretaría Xeral.

2º.- MOCIÓN DO BNG SOLICITANDO A PARALIZACIÓN DO PROXECTO DE INSTALACIÓN DUNHA MACROPLANTA DE BIOGÁS NO CONCELLO DE XUNQUEIRA DE AMBÍA. (EXP. Nº 2025/22202A).-

D. Xosé Manuel Puga González, do BNG, expón o contido da seguinte moción:

O biogás e o biometano son fontes de enerxía renovábel obtidas a partir da descomposición de materia orgánica, como xurros gandeiros, esterco, residuos agrícolas, ou mesmo restos da industria alimentaria.

Estas plantas ofrecen unha serie de oportunidades:

- *Son unha fonte de enerxía renovable.*
- *Apoian a redución de gases de efecto invernadoiro.*
- *Poden permitir unha xestión de excedentes de xurros en explotacións con elevadas cargas gandeiras e, ao mesmo tempo, un aproveitamento enerxético de autoabastecemento.*

Pero tamén supoñen problemas e riscos potenciais:

- *Alto investimento inicial.*
- *Loxística do aporte de materia prima.*
- *Aceptación social.*
- *Incerta viabilidade económica.*
- *Posibles problemas ambientais e contaminantes.*

Así pois, as plantas de biogás poden ser unha oportunidade, pero tamén unha ameaza. Ameaza especialmente cando nos referimos a Macroplantas, ligadas exclusivamente a un obxecto puramente especulativo e comercial. Oportunidade cando nos referimos ao aproveitamento no ámbito local, e para autoconsumo, de pequenas plantas ligadas a un reducido número de explotacións gandeiras.

*Unha vez aclaradas estas xeneralidades, vaíamos coa información da que dispoñemos ao respecto da planta que a empresa **Biofertilizantes Xunqueira de Ambía S.L.** (grupo*

ENCE) pretende implantar entre os núcleos de Brandela e Bustelo no concello de Xunqueira de Ambía:

Principais datos do proxecto:

- A planta ocuparía máis de **170.000 m2 de superficie**.
- Prevese o tratamento de **166.000 toneladas anuais de residuos**, boa parte deles considerados **SANDACH de categoría 2** (polo tanto tamén poderá procesar categoría 3) que son dos de **maior contaminación olfativa (procedentes de matadoiros e subprodutos animais)**. Esta contaminación olfativa será especialmente agresiva (segundo a tendencia dos ventos predominantes na zona) para parroquias de Xunqueira de Ambía e Sandiás.
- O proxecto contempla a circulación de **50 camiións diarios**, o que representa un impacto evidente na mobilidade e no tráfico rodado da zona.
- Estímase un consumo anual de **3,5 millóns de litros de auga**, extraídos de captacións propias que aínda sendo un consumo moderado, falta por determinar á afectación aos mananciais e non ofrece garantías claras sobre a súa dispoñibilidade nin efectos.
- O proxecto admite unha **previsión máxima de 10 empregos directos**.
- Producirá máis de 36.000 t/ano de efluentes, 33.000 t/ano de fertilizante líquido e 30.000 t/ano de fertilizante sólido.
- Producirá importantes niveis de intensidade de **ruído** nos núcleos máis achegados á planta de procesado.

Así pois, destes datos podemos concluír que se trata dunha Macroplanta de produción de biogás ou biometano. Isto implica unha dimensión exclusivamente comercial, sen que permita supoñer moito beneficio para a comarca da Limia, e especialmente para os pobos e veciñanza directamente afectada.

Para maior e mellor información, aínda que non figure no proxecto presentado pola empresa, compre indicar que a zona escollida para ubicar físicamente a planta de biogás, é lindeiro coa Zona ZEPA (especial protección de aves), e, segundo aseguran as persoas que alí viven, é moi común que en épocas de chuvía, quede ASULAGADA, polo tanto ZONA INUNDABLE co risco de filtracións de produtos contaminantes (dixestato e augas residuais). E este asunto da xestión das augas e líquidos lixiviados produto do proceso de produción de gas, é un tema importante pois, segundo describe a empresa promotora, serán utilizados como "biofertilizantes", cuestión esta rexeitada polo sector agrario da comarca, xa que como é sabido estamos nunha zona con altos valores de Nitróxeno, e os líquidos resultantes do

proceso produtivo conteñen moi altos valores de Nitróxeno e Fosforo; o que contribuíría a maiores problemas de xestión da ZVN.

*Compre deixar claro que as plantas de biogás **EN NIGÚN CASO SUPOÑEN ELIMINACIÓN DE NITRATOS NIN FOSFATOS**, xa que o proceso de produción de biogás xera unha parte líquida con alta concentración de nitróxeno, e unha parte sólida (dixestato) composto de nitróxeno e fosfato.*

Polo tanto, nada aportan á solución da declaración de Zona Vulnerable por Nitratos na comarca da Limia e que é a responsable da contaminación de acuíferos até o encaro das Conchas. Para abordar esta situación, desde hai varios anos, no BNG levamos esixindo que a Xunta de Galiza poña en marcha, na súa integridade, o Plan da Limia.

O pasado venres 10 de outubro tivo lugar unha xuntanza de veciñas e veciños afectados na que se nos transmitiu as seguintes inquiredanzas:

- *Posible **desvalorización das vivendas e fincas** da contorna.*
- *Impacto nos recursos hídricos e na calidade do aire.*
- *Incerteza sobre o **destino das augas residuais e do dixestato**, o subproduto que queda tras a produción de biogás, **a día de hoxe sen regulación específica en Galiza**.*
- *Dubidas sobre a **viabilidade económica real do proxecto** e os beneficios para o municipio.*
- *Temor a que a planta abra a porta á chegada de máis macroproxectos similares, como xa pasou noutras zonas da provincia.*

Ante todo isto o grupo nacionalista propomos os seguintes acordos ao Pleno da Deputación provincial de Ourense

ACORDOS

- 1. Instar á Xunta de Galiza á inmediata elaboración dunha normativa reguladora das plantas biogás e a súa implantación en Galiza (ao igual que se ten feito en outras CC.AA.), e mentres esta non está en vigor, se proceda a paralización da tramitación administrativa do actual proxecto.*
- 2. Ampliación do prazo de alegacións en 1 mes desde a publicación do proxecto/memoria técnica para permitir que todas as persoas a título individual ou colectivo podan estudar as posibles afectacións do proxecto, e realicen as oportunas alegacións.*
- 3. Que os servizos xurídicos e técnicos da Deputación Provincial de Ourense elaboren alegacións fronte a este proxecto, e na defensa da veciñanza afectada.*

4. *Que desde a Deputación Provincial non se financien con fondos nin recursos (materiais ou humanos) propios a instalación de macroplantas de biogás ou biometano.*
5. *Elaborar un programa de formación e difusión, especialmente na comarca da Limia, sobre as oportunidades favorables que poden representar as pequenas plantas de biogás asociadas ao ámbito local e ligadas a unha ou varias explotacións gandeiras e/ou agrarias, priorizando o autoconsumo de enerxía.*

Dona Susana Rodríguez Estévez, do Grupo Socialista e dona Ana Patricia Torres Madureira, do Grupo Popular, indican que os seus respectivos grupos reservan o seu voto de cara ao Pleno.

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do BNG (2) e a abstención do Grupo Popular (6), do Grupo Socialista (4) e de Democracia Ourense (2), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

1. Instar á Xunta de Galiza á inmediata elaboración dunha normativa reguladora das plantas biogás e a súa implantación en Galiza (ao igual que se ten feito en outras CC.AA.), e mentres esta non está en vigor, se proceda a paralización da tramitación administrativa do actual proxecto.
2. Ampliación do prazo de alegacións en 1 mes desde a publicación do proxecto/memoria técnica para permitir que todas as persoas a título individual ou colectivo podan estudar as posibles afectacións do proxecto, e realicen as oportunas alegacións.
3. Que os servizos xurídicos e técnicos da Deputación Provincial de Ourense elaboren alegacións fronte a este proxecto, e na defensa da veciñanza afectada.
4. Que desde a Deputación Provincial non se financien con fondos nin recursos (materiais ou humanos) propios a instalación de macroplantas de biogás ou biometano.
5. Elaborar un programa de formación e difusión, especialmente na comarca da Limia, sobre as oportunidades favorables que poden representar as pequenas plantas de biogás asociadas ao ámbito local e ligadas a unha ou varias explotacións gandeiras e/ou agrarias, priorizando o autoconsumo de enerxía.

3º.- MOCIÓNS DE URXENCIA.- Non se presentan.

4º.- ROGOS E PREGUNTAS.-

Nesta quenda prodúcese as seguintes intervencións:

Don Xosé Manuel Puga González, do BNG, formula a seguinte pregunta: ¿Existe algún avance para a apertura do balneario de Berán?

O presidente contesta que a licitación realizada pola Entidade Local Menor e o Concello quedou deserta e que se está a traballar na redacción dos novos pregos.

Don Xosé Manuel Puga González, do BNG, indica que na data 25.09.2025 no Concello do Carballiño, unha brigada da Deputación comezou traballos de poda en diferentes zonas do Parque Municipal dese concello. Sobre esta actuación pregunta se existía un plan de podas e que facía un camión dun serradoiro particular neses traballos.

O presidente contesta ter constancia da solicitude dese Concello para a colaboración da Deputación para traballos no Parque Municipal. Responde que o plan de podas loxicamente debe realizalo o Concello como titular do parque e engade que non ten ningunha información sobre a presenza dun vehículo dunha empresa privada, pero que en todo caso solicitará información.

E, ás 18.16 horas, dáse por finalizada a reunión, redactándose a presente acta que se asinará electronicamente. Dou fe.

O Secretario Xeral
Documento asinado electrónicamente
mediante actuación administrativa
automatizada.
24/10/2025